

Sygn. akt IV Cz463/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku, IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Jastrzębski

Sędziowie SO: Elżbieta Jaroszewicz Jolanta Deniziuk

po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2013 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy wniosku M. Ś.

z udziałem A. P., T. M., K. P., Z. H.

o dział spadku

w przedmiocie przyznania biegłemu wynagrodzenia

na skutek zażalenia T. M.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Lęborku z dnia 24.07.2012r., sygn. akt I Ns 398/11

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że przyznać biegłej K. G. kwotę 1133,20 (jeden tysiąc sto trzydzieści trzy) zł tytułem wynagrodzenia za sporządzenie opinii i oddalić wniosek w pozostałym zakresie,
2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

IV Cz 463/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 lipca 2013r. roku (sygn. akt I Ns 398/11), Sąd Rejonowy w Lęborku przyznał biegłej sądowej K. G. kwotę 1881,53 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzenie pisemnej opinii uzupełniającej.

Przedmiotowe postanowienie zaskarżyła uczestniczka T. M. domagając się zmiany zaskarżonego orzeczenia stwierdzając, że rachunek biegłej jest zawyżony.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie w części zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zważyć należy, iż zgodnie z art. 288 k.p.c. biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za wykonaną pracę.

Jak z kolei stanowi § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 grudnia 1975 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym, koszty przeprowadzenia dowodu z opinii

biegłego obejmują: wynagrodzenie biegłego za wykonaną pracę, koszty zużytych materiałów, inne wydatki niezbędne do wydania opinii.

Biegły sądowy powołany w niniejszej sprawie bezsprzecznie zrealizował zlecenie Sądu I instancji, polegające na opracowaniu opinii polegającej na określeniu wartości prawa własności lokalu mieszkalnego W związku z tym obowiązkiem Sądu I instancji było przyznać mu należne wynagrodzenie.

Biegła do opinii dołączyła rachunek (...)z dnia 22.06.2012r. opiewający na kwotę 1881,53 oraz kartę pracy. Jedną godzinę swojej pracy wyceniła na 47,78 zł. Przy czym nie zostało sporządzone uzasadnienie przyczyn, dla których stawka godzinowa została podwyższona o 50%. Zasadnicze znaczenie w niniejszej sprawie miało ustalenie, które przepisy dotyczące wysokości wynagrodzenia biegłego mają zastosowanie do złożonego przez biegłego J. M.wniosku.

Ustawa z dnia 31 sierpnia 2012 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, z dniem 5 listopada 2012 roku zmieniła m.in. art. 89 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, którego ustęp 3 zdanie 2 głosi obecnie, że podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa. Natomiast w rozporządzeniu z 18 grudnia 1975 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym, które zostało utrzymane w mocy na okres do 5 maja 2013 roku, podstawę obliczenia wynagrodzenia biegłych stanowiła kwota bazowa dla osób, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej. Wskazany w ten sposób przepis odwoływał się do dwóch kategorii osób: 1) osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz 2) członków korpusu służby cywilnej i innych wymienionych tam szczegółowo kategorii urzędników. Od wielu lat ustawy budżetowe ustalają dla obu tych grup dwie różne kwoty bazowe. W związku z tym wykształciła się w sądach praktyka stosowania stawki wyższej tj. przewidzianej dla m.in. członków korpusu służby cywilnej. Od kilku lat jest to niezmiennie 1.873,84 zł. Natomiast kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosi od kilku już lat 1.766,46 zł.

Należy w tym miejscu podkreślić, że § 2 ust. 2 rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z 18 grudnia 1975 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym, który stanowi, iż wynagrodzenie biegłych za wykonaną pracę wynosi za godzinę pracy od 1,2% do 1,7% podstawy obliczania. W tej sytuacji w zależności od tego, które przepisy przyjmiemy za podstawę wyliczenia, maksymalna stawka godzinna wynagrodzenia będzie się wahała od 31,86 zł/h (1,7% x 1.873,84) do 30,03 zł/h (1,7% x 1.766,46).

Mając na względzie fakt, iż Sąd I instancji zlecił biegłej sporządzenie przedmiotowej opinii w dniu 6.12.2011 roku, a więc jeszcze przed wejściem w życie nowej regulacji, Sąd Okręgowy uznał, iż w niniejszej sprawie zastosowanie znajdują stare przepisy odwołujące się do art. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej. Tym samym maksymalna, zasadnicza stawka godzinowa przyjęta za podstawę wyliczenia wynagrodzenia biegłego mogła sięgać kwoty 31,86 zł/h.

Zgodnie natomiast z § 2 ust. 3 przywołanego wyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 grudnia 1975 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym, w razie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii, wynagrodzenie określone w ust. 2 może być na wniosek zainteresowanego podwyższone w granicach do 50 % stawki, jeżeli biegły ma dyplom ukończenia studiów wyższych lub dyplom mistrzowski oraz pełni funkcję biegłego sądowego nie krócej niż jedną kadencję lub rzeczoznawcy przez okres co najmniej pięciu lat.

Biegła, jak już wyżej wskazano, w żaden sposób nie uzasadniła przyczyn podwyższenia stawki o 50%. W ocenie Sądu Okręgowego sprawom dotyczącym ustalenia wartości lokalu mieszkalnego, z którym nie jest związany podział, wyodrębnienie, zniesienia współwłasności, opracowania możliwych wariantów podziału nieruchomości czy inne dodatkowe czynności, nie można przypisać waloru skompilowanej sprawy Bez wskazania więc dodatkowych okoliczności należy je zakwalifikować do spraw typowych, gdzie wynagrodzenie za sporządzenie opinii winno

odpowiadać stawce podstawowej. W konsekwencji stawka godzinna stanowiąca podstawę wyliczenia wynagrodzenia biegłego została ustalona na kwotę podstawową wynoszącą -31,86 zł .

Dokonując analizy karty pracy biegłego Sąd II instancji uznał, że doszło też do zawyżenia czasu pracy potrzebnego do sporządzenia zleconej opinii uzupełniającej.

Zasadą jest, że wysokość przysługującego biegłemu za wykonaną pracę wynagrodzenia określa Sąd, uwzględniając: 1) kwalifikacje biegłego, 2) potrzebny do wydania opinii nakład pracy oraz 3) poświęcony czas (uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 25 kwietnia 1963 r., VI KO 3/63, za pośrednictwem Systemu Informacji Prawnej Lex). Powyższe kryteria, jakimi obowiązany jest kierować się sąd, są wprost wyartykułowane w przepisach art. 89 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Według wskazań judykatury, sąd może skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin niezbędnych do sporządzenia opinii (poświęconych na czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego. Jednak ilość czasu, którą trzeba poświęcić na określoną czynność, jest zależna od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności, podany zatem w rachunku czas poświęcony na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są tak jaskrawo wygórowane, iż – opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym – można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu niż podaje w rachunku (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1959 r., I CZ 82/59, OSNCK 1961, nr 2, poz. 41).

Złożona opinia należy do opinii standardowych. Zawiera wszystkie wymagane elementy, tym nie mniej nie jest obszerna. Biegła otrzymała sprawę w początkowym etapie postępowania .Po usunięciu niewnoszących do sprawy zwrotnych poświadczeń odbioru, zawiadomień i pouczeń kierowanych do uczestników, czy zarządzeń Sądu, nie można zakwalifikować przedmiotowych akt do obszernych. W tej sytuacji wystarczającym jest ustalanie 2 godzin jako niezbędnego czasu zapoznania się z aktami. Także zawyżony , zdaniem Sądu II instancji jest czas potrzebny do analizy ustaw związanych z własnością lokali mieszkalnych. Sąd zlecił sporządzenie opinii biegłej z zakresu szacowania nieruchomości. Należy podkreślić, że biegły jest z założenia specjalistą w swej dziedzinie i z natury rzeczy posiada wiadomości specjalne, dzięki czemu sądy zlecają mu sporządzenie opinii .Jedynie więc na zmieniający się dość często stan prawny powoduje, że godzina na sprawdzenie, czy nie doszło w nieodległej przeszłości do zmiany regulacji prawnych pozwala na przyjęcie, iż biegła mogła na tą czynność poświęcić godzinę pracy. Również za zawyżony o 3 godziny Sąd II instancji uznał czas potrzebny do sporządzenia opinii. Jak już wcześniej podkreślono , sprawa należy do spraw standardowych , opinia nie jest obszerna. Czas zaś poświęcony przede wszystkim na badanie rynku związanego z nieruchomością (13godzin) , pozwolił na zebranie i opracowanie opinii w terminie 11 godzin.

W konsekwencji łączny czas potrzebny do przygotowania przedmiotowej opinii uzupełniającej wyniósł nie więcej niż 31 godzin.

Bezsprzecznie biegły w celu wykonania potrzebnych dla sporządzenia opinii musiał się udać do opisanego lokalu mieszkalnego. Koszty dojazdu , zgodnie z obowiązującymi przepisami , zweryfikowane przez Głównego Księgowego Sądu Rejonowego w Lęborku wyniosły zaś 113,67 zł.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, mocą art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, iż przyznał biegłej kwotę łączną 1133,20 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzenie opinii i poniesione wydatki uzupełniającej i oddalił wnioski w pozostałym zakresie. Dalej idące zażalenie nie zasługuje na już na uwzględnienie. Wbrew bowiem zarzutom skarżących biegłemu , któremu sąd zlecił przeprowadzenie opinii , przysługuje wynagrodzenie za jej sporządzenie.